

Salvador Dalí fa Cristòfor Colom català

Autor: Mariac

Data de publicació: 30-09-2010

Al maig del 2009 Na Mariac va escriure al seu blog una ressenya sobre el quadre d'En Dalí "Descobriment d'Amèrica" on introduïa un comentari, breu però molt encertat, sobre les banderes i el Colom català.

El Descobriment d'Amèrica de Cristòfor Colom és un quadre de grans dimensions (4,10 x 2,64 m) que va pintar Salvador Dalí (1956-1957) i que es pot veure al Salvador Dalí Museum de Sant Petersburg, a Florida (<http://www.salvadordalimuseum.org>). El quadre va ser un encàrrec d'A. Reynolds Morse a Dalí i el pintor hi fa la seva pròpia interpretació del descobriment d'Amèrica, sense que tingui res a veure amb els fets històrics. Alhora és un homenatge a Velázquez, una al·lusió a Catalunya i un retrat de Gala.

Dalí hi representa Cristòfor Colom com si fos jove, quan en realitat ja tenia els cabells blancs i una certa edat quan va arribar a Amèrica. El trobem vestit amb una mena de túnica com els joves grecs. Amb una mà estira la corda per acostar el vaixell a la platja i amb l'altra sosté un estendard.

En aquella època Dalí estava interessat en el misticisme religiós (el 1959 va anar a visitar el papa Joan XXIII) i per això Colom està representat com si fos un enviat per evangelitzar el nou continent. Hi ha diversos elements que fan referència a l'Església i al seu paper evangelitzador:

L'estendard representa Gala com si fos la Verge Maria.

El llenç cau i passa per la cama de Colom fins als braços del monjo, que està agenollat davant la creu i representa Dalí.

A la dreta hi representa, d'una manera diferent, el seu quadre "El Crist de Sant Joan de la Creu".

El quadre també és un homenatge a Velázquez. Sabem que Dalí l'admirava. De fet, li va copiar el bigoti. L'any següent d'acabar el quadre es commemoraven tres-cents anys de la mort de Velázquez (el 6 d'agost de 1660). Dalí es va inspirar en les llances del quadre "La rendició de Breda", però les de Dalí acaben en forma de creu.

Dalí tampoc no s'oblida de Catalunya, i no només per Colom (segons algunes teories era d'origen català), sinó per les banderes vermelles i grogues que recorden els colors catalans.

A la part esquerra hi ha, transparent com si fos un fantasma, el bisbe Sant Narcís, patró de Girona, que amb la seva vara episcopal evoca el pastor que condueix els fidels. Al fons hi ha diverses creus petites, envoltades d'insectes, que fan al·lusió a Sant Narcís, màrtir català. Segons la llegenda, quan el 1285 van entrar a Girona, les tropes franceses van ser atacades per una munió de mosques que van sortir de la tomba de Sant Narcís i que van obligar-los a fugir.

La caravel·la representada és la Pinta, l'única que tenia dues veles quadrades, la primera que va veure terra i també la primera que va tornar a la Península.

L'objecte més enigmàtic del quadre és l'eriçó. Reynolds Morse en va demanar el significat a Dalí i el pintor li va respondre: "Ja ho comprendran més endavant". L'any 1971 Eleanor Morse va revelar que l'eriçó representava la lluna. A través d'aquest símbol, Dalí fa un paral·lelisme entre l'arribada de Colom a un nou continent i l'arribada de l'home a la lluna (21 de juliol de 1969). Deu anys abans de l'arribada de l'home a la lluna, Dalí ja estava al corrent de les qüestions espacials.

Mariac

Traducció de l'article original <http://mariac.myblog.es/mariac/art/324339>